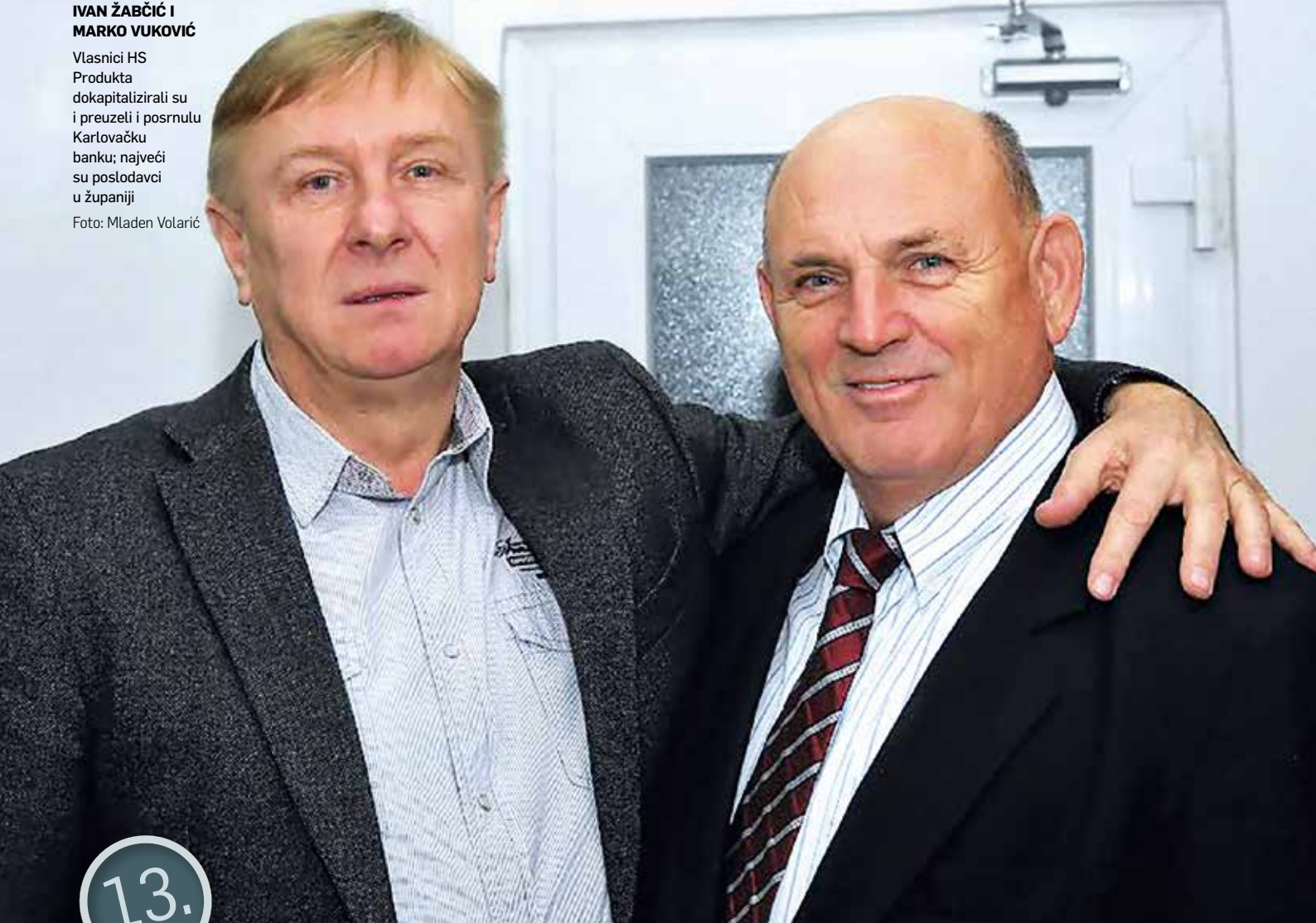

**IVAN ŽABČIĆ I
MARKO VUKOVIĆ**

Vlasnici HS
Produkta
dokapitalizirali su
i preuzeli i posrnulu
Karlovačku
banku; najveći
su poslodavci
u županiji

Foto: Mladen Volarić

13.

POSLOVNA SCENA

KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Biznis baziran na pištoljima, pivu, mlijeku i – indijskoj vezi

HS Produkt nada se da će dobiti ugovor za naoružavanje milijun indijskih vojnika, a indijski InfoSys preuzeo je 85 Alstomovih otpuštenih inženjera, planira osnovati razvojni centar s 200-tinjak zaposlenih i postaje najmoćnija tvrtka koja dolazi

N

a prvi pogled doima se kao da je vrijeme u Karlovačkoj županiji stalo. U samom Karlovcu zgrade su i dvadeset godina nakon rata uništene, a obnovljena pročelja baroknih zdanja su izuzeci.

No poduzetnici u Karlovačkoj županiji 2015. godinu završili su s rastom gotovo svih financijskih pokazatelja poslovanja. Ukupni prihod od 8,36 milijardi kuna porastao je za 6,5 posto, a zaposlenih je 3,8 posto više. Pozitivnim rezultatima najviše pridonosi prerađivačka industrija koja ostvaruje 58 posto ukupnog prihoda cjelokupnoga gospodarstva, što je znatno iznad državnog prosjeka. Županija je uložila i gotovo 45 milijuna kuna u Poduzetničku zonu Logorište (prije razrušena i minirana vojarna), a Tekonet **Roberta Jurčevića** investicijom od 100-tinjak milijuna kuna počinje graditi hidroelektranu snage 3 MW na spoju Kupe i kanala u Brodarcima uzvodno od Karlovca.

No teritorijalna raspoređenost poduzetnika po gradovima i općinama veoma je neujednačena, i po koncentraciji poduzetnika i po vrijednosti ostvarenih financijskih rezultata. U Karlovcu živi 43 posto stanovnika županije, ali ostvaruje se čak 73 posto prihoda, a od deset najvećih tvrtki, njih devet smješteno je u samom gradu.

Krah Jugoturbine Nakon raspada bivše države pa do kraja 90-ih županija je proživljavala najteže trenutke u povijesti. Glavni razlog bio je krah karlovačke Jugoturbine, diva koji je proizvodio parne turbine i dizelskemotore, zapošljavao oko 10.000 ljudi, no i putem stambene zadruge financirao gradnju 3500 privatnih stanova i kuća.

Iz pepela Jugoturbine uzdignu su se 44 tvrtke, mahom manje i specijalizirane, pa i najmoćnija u županiji, HS Produkt, koji se bavi proizvodnjom vatrenog oružja.

Jedan od dvojice vlasnika, **Marko Vuković**, ponikao je u pogonima Jugoturbine, a HS Produkt povukao je iz te tvrtke i velik broj radnika. Vuković je usavršio zanat u Švicarskoj gdje je radio na ispitivanju motora i kao konstruktor u službi razvoja, a u mlađim danima zaslužan je i za izum kojim se u svojem svemirskom programu koristila NASA. Tvrtku vodi s poslovnim partnerom **Ivanom Žabčićem**, s kojim je 1991. u Ozlju osnovao tvrtku IM Metal. Preseljenjem poslovanja u Karlovac i orijentacijom isključivo na oružje nastaje HS-Produkt, a IM-Metal 2010., usred afere 'Daimler', prodan je kompaniji IN-Vozila, tvrtki kćeri Centra za vozila Hrvatske, te je preimenovan u FlammiFER.

Dvije su ključne stvari pozicionirale HS Produkt kao globalno konkurentnog proizvođača vatrenog oružja: kulturni poluautomatski pištolj HS 2000 i čvrsta veza s američkim promotorom i veletrgovcem Springfield Armoryjem koji opskrbljuje američku policiju, vojsku i FBI. Bez te zaštite i pokroviteljstva karlovačka tvrtka nikada ne bi imala ulaznu kartu za svjetsko tržište, bez obzira na kvalitetu proizvoda. A Vukovićev izum dvaput je dobio nagradu kao najbolji pištolj na svijetu. Osim HV-a i MUP-a, upotrebljava ga i desetak snaga reda i mira diljem svijeta, među kojima je i policija SAD-a.

HS Produkt najveći je poslodavac u županiji (1651 zaposleni), ima najveću dobit (211 milijuna kuna), a pri samom vrhu je i po prihodima. Proizvode 150 vrsta pištolja, jurišnih pušaka i bacača, a gotovo sve oružje koje proizvode izvoze u SAD.

No u rujnu ove godine Vuković i Žabčić doživjeli su veliko poslovno razočaranje. Bili su uvjereni da će francuska vojska kao oružje budućnosti odabrati strojnici iz Karlovca (VHS 2), ali su se odlučili za jurišnu pušku Heckler&Kocha. Tako je HS Produkt izgubio posao vrijedan 300 milijuna eura. Sada se nadaju da će dobiti ugovor za naoružavanje milijun indijskih vojnika.

Vuković i Žabčić preživjeli su aferu 'Daimler' u kojoj su bili optuženi za zlouporabu položaja i pranja novca, a 2014. dokapitalizirali su Kabu i stekli 75 posto plus jednu dionicu. Banka je nakon afere 'Mamma Mia' s **Marijom Šolom** i sinovima ostavljena u katastrofalnom stanju, s gubicima većima od 113 milijuna kuna. Vlasnici HS Produkta dočekani su kao spasioци. Nakon preuzimanja bilanca je povećana za 10,6 posto, a udio depozita kao glavnih izvora financiranja porastao je na 85,2 posto. Tu godinu banka završava s dobiti od 5,4 milijuna kuna, ali lani je opet skliznula u minus, iako znatno manji – 14,5 milijuna. Iz banke javljaju da će gubitke iz 2013. i 2015. pokušati nadoknaditi iz budućeg poslovanja, a izdavanjem novih dionica banka bi trebala povećati temeljni kapital za 20 milijuna kuna.

Karlovačko pivo Glavni karlovački brend ipak nisu pištolji, već Karlovačko pivo. Heineken 2013. kupuje legendarnu Karlovačku pivovaru te, nakon 160 godina postojanja, od kraja 2014. ona nastavlja poslovanje kao Heineken Hrvatska. No Karlovačko pivo i dalje ostaje brend na kojem počiva tvrtka.

Nakon tri godine s čela tvrtke ovoga proljeća otišla je Makedonka **Branka Slaveska**, direktorica uprave koja je inzistirala na uporabi ječma s hrvatskih polja te voća iz Dalmacije. Slaveska je zaslužna i za nekoliko novih proizvoda u pivovari, a za njezine ere Heineken Hrvatska nagrađen je i certifikatom Bronze Award za stalno usavršavanje proizvodnih procesa pivovare

HS Produkt
Kulturni, najbolji
pištolj na svijetu,
HS 2000, i čvrsta
veza s američkim
promotorom i
veletrgovcem
otvorili su vrata
američkog
tržišta. Danas
proizvodi 150
vrsta pištolja,
jurišnih pušaka
i bacača

GLAVNI AKTERI

IGOR MILJAK
PPK

U posljednjih godinu dana PPK je zaposlio još sto ljudi, a aktualne investicije vrijedne su 74 milijuna kuna.

DAMIR VRANIĆ
ALSTOM HRVATSKA

Jedna od najuspješnijih tvrtki u Hrvatskoj, nakon što ju je kupio General Electrics, otpustila je 229 radnika, mahom inženjera.

LILIJANA ŽNIDARIŠIĆ RAČKI, KIM

Dukatova tvrtka posluje s dobitkom. Dio je priče o prehrambenoj industriji kao jednoj od temeljnih grana.

BORIS MILUSHEV
HEINEKEN HRVATSKA

Menadžer Heinekena Rusije u Karlovcu je naslijedio omiljenu Branku Slavesku, čije smjernice namjerava pratiti.

MARIO TOMAŠEVIĆ
DS SMITH PLASTICS

Belgijci preuzeli vodećeg hrvatskog i regionalnog proizvođača transportne ambalaže za hranu i piće.

NIKOLA HANŽEL
LANA

Vozač u privatizaciji postaje vlasnik tvrtke s prihodima od 135 milijuna kuna. Kupio je uništeni hotel Koranu.

ONI KOJI DOLAZE

VISHAL SIKKA

INFOSYS LAB

Indijski tehnološki div otvorio je vrata centra lokalnim inženjerima koji su dobili otkaz u Alstomu. Planira u Karlovcu zaposliti 200 ljudi.

GORAN ŽUGEC

FLAMMIFER

Uz vatrogasni i program nadogradnje gospodarskih vozila, kontejnere s interventnom opremom, počinje proizvoditi čamce za spašavanje.

TOMISLAV CAR

INFINUM

Softverska tvrtka izrađuje aplikacije, prijavljena je u Dugoj Resi, no posluje iz Zagreba gdje je zakupila dodatni kat zgrade u Strojarskoj ulici.

➔ u Karlovcu primjenom Heinekenovih alata Total Productive Management. Razlozi njezina odlaska privatni su. Naime, obitelj joj živi u Rimu pa je razdvojenost od muža i djeteta nakon tri godine bila neizdrživa. Jedan od njenih posljednjih projekata bio je osnivanje Kluba proizvođača ječma Karlovačko, koji okuplja 27 proizvođača, a čiji je cilj pridonijeti održivosti proizvodnje domaćeg ječma. Novi je direktor Uprave Bugarin **Boris Milushev**, bivši viši direktor prodaje i distribucije u Heinekenu Rusiji. Izjavio je da će nastaviti poslovnu politiku prethodnice.

Rast Pivčeva PPK PPK Karlovačka mesna industrija posluje u sklopu Mesne industrije Braća Pivac. Lani su ostvarili gotovo 950 milijuna kuna prihoda (najviše u županiji), a zapošljavaju 620 ljudi, što je čak stotinu više nego lani. PPK Karlovac financira velike investicije putem fondova EU te reinvestiranjem dobiti iz vlastitog poslovanja.

– Najvažnija vijest za PPK u posljednjih godinu dana bilo je odobravanje 38 milijuna nepovratnih kuna Europskog fonda za ruralni razvoj, što čini pola od ukupnog iznosa za planirane investicije kojima će se povećati kapaciteti ekspedita svježe robe, skladišta svježe, suhe i trgovačke robe te proširiti proizvodni kapaciteti. U skladu s najnovijim standardima i rastućim po-

trebama velikih trgovačkih lanaca, znatan dio ulaganja utrošit će se i u opremanje tzv. čiste sobe za pripremu i pakiranje narezaka s produljenim rokom trajanja. Plan nam je da s rastom proizvodnih kapaciteta raste i broj zaposlenih – ispričao nam je **Igor Miljak**, predsjednik Uprave PPK-a, ali je napomenuo da je primjetan deficit kvalificirane radne snage prehrambenih smjerova. U vremenima kada vlada paranoja zbog kvalitete mesnih proizvoda u PPK ističu da su uveli najviše tehnološke i higijenske standarde kao što je IFS (International Food Standard) bez kojih nema ni pomisli o izvozu i suradnji s velikim trgovačkim lancima.

I mljekara Kim, od 2009. u vlasništvu Dukata, dio je priče o prehrambenom sektoru kao jednom od spasioca županije. Kao jedan od tri proizvodna pogona Dukata, Mljekara Kim ostvarila je ukupne prihode od 287 milijuna kuna, a na kraju 2015. zapošljavala je točno 100 ljudi.

Alstom u sukobu SAD-a i EU Najdramatičniji događaji ove godine u županiji zasigurno su se zbili oko Alstoma Hrvatske, još jednog 'spin-offa' Jugoturbine koji se bavi održavanjem parnih i plinskih turbina, proizvodnjom dijelova turbina i zamjenskih dijelova te istraživanjem i razvojem. Riječ je o jednoj od nagrađivanih hrvatskih tvrtki, u kojoj

AQUATIKA KARLOVAC DOBIO PRVI SLATKOVODNI AKVARIJ

U Karlovcu su napokon shvatili da im je vodeno okruženje ne samo sudbina nego i osnova kao i perspektiva specifične turističke ponude, da ne ostane sve samo na utvrđivanju štete nakon poplava. Ideja gradnje nadaleko rijetkog slatkovodnog akvarija naišla je i na razumijevanje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, a onda i Europskog fonda za regionalni razvoj koji je s 36,2 milijuna nepovratnih kuna pokrio 98,72 posto investicije te kar-

lovačke atrakcije. U arhitektonskom dijelu angažiran je studio 3LHD, akvarije je izveo Aquatic-design, glavni izvođač radova bila je karlovačka AB gradnja, uključene su i stručne institucije, a Grad Karlovac je sav posao upravljanja kompleksom povjerio Javnoj ustanovi Aquatika - Slatkovodni akvarij Karlovac na čelu s ravnateljicom **Margaritom Maruškić Kulaš**. Na više od 3000 četvornih metara uglavnom u zemlji ukopanog prostora može se, prateći akvarijske ambijente gornjeg, špiljskog, donjeg i močvarnog

toka rijeke s pripadajućim biljnim svijetom vidjeti 100-tinjak vrsta riba, od čega 40 endemskih, a godišnjim posjetom od 12 tisuća posjetitelja poslovanje Aquatike bilo bi na pozitivnoj nuli. Bude li ispod, ići će na teret gradskog proračuna, a postane li uočljivo komercijalno, vraćat će se dio novca u fond EU. Aquatika je, što radije, zaživjela ne samo jer nudi mogućnost obilaska akvarija, nego i stoga što se popratnim sadržajima nameće kao opcija za organizaciju raznih poslovnih i edukativnih događaja.

IVAN MATAKOVIĆ

KAMP SLAPIĆ

Uz rijeku Mrežnicu u kampu s četiri zvjezdice ostvaruje se oko 20.000 noćenja, a na vrhuncu sezone zapošljava 25 ljudi.

MILJENKO VINSKI

VINSKI JURAJ ALATI

Nekad prva privatna radionica za rušenje i popravak widia alata specijalizirala se za izradu i servis alata za obradu drva, PVC-a te aluminija.

JOSIP I IVICA CVITKOVIĆ

IV-ER – KVC

Nekadašnji nogometaš Dinama sa sinom Josipom proizvodi vatrogasne cijevi te ima hotel Europa koji širi zbog gostiju iz Koreje.

su pedeset posto zaposlenih inženjeri, a izvozi se 80 posto proizvodnje. Alstom Hrvatska na kraju 2015. zapošljavao je 858 ljudi. No na početku ove godine francusku korporaciju Alstom kupuje američki General Electrics i najavljuje restrukturiranje cijele tvrtke, što znači otpuštanje 229 zaposlenika Alstoma u Karlovcu, mahom razvojnih inženjera.

– GE nastavlja investirati u industrijske pogone u regiji Srednje i Istočne Europe kako bi podupro ciljeve vezane uz rast te smo sigurni u dugoročno poslovanje tvrtke u Hrvatskoj. Restrukturiranje, koje predlažemo na globalnoj razini te u Hrvatskoj, osmišljeno je kako bi se omogućilo najučinkovitije djelovanje, osiguralo održivo poslovanje i pružilo najbolje iskustvo našim klijentima – objasnio je tada planove General Electrica PR-ovac **Robert Škunca**, direktor Graylinga, agencije preko koje se GE obraćao Karlovcanima.

O tom pitanju raspravljala je Europska komisija, na noge se dignuo i IndustriAll Europe, organizacija koja zastupa interese 6,9 milijuna radnika udruženih preko sindikata europskih metalaca, radnika u rudarskoj i kemijskoj industriji te energetici. No kao i za ostalih šest i pol tisuća radnika koji su izgubili radna mjesta unutar korporacije Alstom, ni za hrvatske radnike nije bilo spasa. Sjećanja na ne tako davnu propast Jugoturbine ponovno su oživjela. No načelom Deus ex machina u

priči se pojavljuje indijski inženjersko-konzultantski div InfoSys Limited te nudi posao za 85 otpuštenih inženjera iz GE-ova odjela plinskih turbina. InfoSys još djeluje iz prostora koje im je osigurao GE, no u planu je skoro preseljenje Razvojnog centra u samo središte Karlovca, u poslovnu zgradu Koncerna Agram. Razvojni centar InfoSys je zamislio kao centar za inženjerske vještine vezane za turbostrojeve, zrakoplovnu i avionsku industriju, a indijska tvrtka potpisala je i ugovor s Ansaldo Energiom, talijanskim graditeljem termoelektrana te će mu iz Karlovca pružati inženjerske usluge. Premda je uprava InfoSysa zatvorena za medije te detaljnije informacije nismo mogli dobiti, plan je tvrtke u centru imati 200-tinjak stalno zaposlenih ljudi. Tako je InfoSys osigurao egzistenciju inženjerima koji su se našli na ulici i pozicionirao se kao najmoćnija nadolazeća tvrtka u županiji.

Kaplast postao belgijski Od važnih preuzimanja u županiji svakako treba istaknuti da je belgijska Grupacija DS Smith Plastic Division preuzela vodećega hrvatskog i regionalnog proizvođača transportne ambalaže za piće i hranu Kaplast, do tada u većinskom vlasništvu **Želimira Feitla**.

Karlovačka tiskara Lana **Nikole Hanzela** posljednjih je pet godina u modernizaciju i razvoj uložila 103 mi-

SWOT ANALIZA

SNAGA

- snažna prerađivačka industrija
- najsnažnije tvrtke stalno posluju s dobiti
- geoprometna lokacija

PRILIKE

- neiskorištena prirodna bogatstva
- strani turisti ostvaruju relativno velik broj noćenja
- kvalificiran kadar

SLABOSTI

- gotovo sve važne tvrtke su u Karlovcu
- velika nezaposlenost
- nedovoljna povezanost lokalnih poljoprivrednika i prehrambene industrije

PRIJETNJE

- velik broj ruševina i trošnih zgrada
- minirana područja
- zbog promjena u tehnologiji proizvodnje mogu se izgubiti radna mjesta

Projektom 'Otvoreni proračun' jača se povjerenje građana u županije

Od prošlog tjedna u aplikaciji 'Otvoreni proračun' dostupni su i podaci Zadarske, Koprivničko-križevačke, Dubrovačko-neretvanske i Sisačko-moslavačke županije, čime se broj jedinica regionalne samouprave koje su odlučile građanima na uvid dati svoje proračunske podatke popeo na dvanaest.

– Ovim projektom županije su još više otvorile vrata javnosti koja konstruktivnim prijedlozima može unaprijediti rad županijske uprave – rekao je dubrovačko-neretvanski župan **Nikola Dobroslavić**.

Prema riječima župana Zadarske županije **Stipe Zrilića**, sve bi to bilo teško ostvarivo bez razvoja tehnologije koja je omogućila da podaci postanu dostupniji široj zajednici. Osim toga, župan Zrilić smatra kako se taj projekt može smatrati i jednom od antikorupcijskih mjera u društvu.

– Osim što je usmjerena prema građanima, aplikacija je odličan alat i za usporedbu proračuna i načina trošenja financijskih sredstava drugih županijskih uprava – istaknuo je koprivničko-križevački župan **Darko Koren**. Sisačko-moslavački župan **Ivo Žinić** pak projekt 'Otvoreni proračun' smatra živom, stvarnom demokracijom na djelu i kaže da proračun, najvažniji dokument regionalne samouprave, mora biti jasan i jednostavno dostupan građanima.

Više o projektu 'Otvoreni proračun' možete naći na http://hrvzz.hr/otvoreni_proracun/, a proračunske podatke za 12 hrvatskih županija na <http://data-simplified.com/proracun/>.

DESET NAJVEĆIH KARLOVAČKE ŽUPANIJE

	TVRTKA	PRIHOD		DOBIT		BROJ ZAPOSLENIH	
		2015. (mil. kn)	PROMJENA	2015. (mil. kn)	PROMJENA	2015.	PROMJENA
1.	PPK KARLOVAČKA MESNA INDUSTRIJA d.d., Karlovac	949,10	9,1%	15,61	-5,6%	518	41,9%
2.	HEINEKEN HRVATSKA d.o.o., Karlovac	682,95	-1,8%	124,19	-12,1%	331	-4,6%
3.	HS PRODUKT d.o.o., Karlovac	668,79	13,9%	210,66	40,3%	1.651	-2,8%
4.	ALSTOM HRVATSKA d.o.o., Karlovac	469,32	3,8%	69,86	4,3%	858	0,5%
5.	KIM MLJEKARA KARLOVAC d.o.o., Karlovac	286,43	-0,9%	12,02	-4,0%	100	4,2%
6.	LANA – KARLOVAČKA TISKARA d.d., Karlovac	135,05	21,6%	17,57	117,5%	279	16,7%
7.	AB GRADNJA d.o.o., Karlovac	121,63	27,6%	5,90	67,9%	108	0,9%
8.	CESTE KARLOVAC d.d., Duga Resa	120,98	-1,6%	8,25	57,9%	213	0,5%
9.	KARLOVAČKA BANKA d.d., Karlovac	110,42	-24,4%	-14,53	*	172	-12,7%
10.	KELTEKS d.o.o., Karlovac	110,33	15,6%	10,71	66,2%	130	2,4%

* iz dobiti u gubitak

Izvor: Bisnode

➔ lijuna kuna. Rade ambalažu za Plivu, Kraš, Franck, Belupo te za izraelsku Tevu. Zapošljavaju malo manje od 300 ljudi, a plaće su za sektor i županiju iznadprosječne. Hanžel, najveći pojedinačni donator u kampanji aktualne predsjednice, ali i čovjek kojem je nepravomoćnom presudom u aferi 'Karlovačka banka' naloženo da vrati 1,1 milijun kuna stečene imovinske koristi, 2013. na javnoj dražbi za 6,3 milijuna kuna kupio je i razrušeni hotel Korana. Ruševine je očistio, a prva faza gradnje završena je u lipnju 2015.

Korejci Karlovcu Prije spomenutom Flammi-feru iz Ozlja, istekom ugovora s austrijskim Rosenbauerom, od početka srpnja otvorile su se mogućnosti slobodnog nastupa na tržištu vatrogasnih vozila, kao i drugih vozila i opreme specijalnih namjena, kazao je umirovljeni general **Mladen Markač**, kao predsjednik Nadzornog odbora Flammi-fer. Uz vatrogasni, program nadogradnje gospodarskih vozila za Agrokoro-rove tvrtke te kontejnere sa specifičnom interventnom opremom raznih namjena, Flammi-ferov najnoviji plan obuhvaća proizvodnju čamaca za spašavanje.

Putujući Hrvatskom u sklopu Poslovne scene još nismo naišli na županiju u kojoj je gotovo sva gospodarska moć smještena u sjedištu. Kronična nezaposlenost u županiji ponajviše je posljedica neuključenosti okolnih mjesta u ekonomske procese. Županija nije iskoristila svoj iznimno povoljni geoprometni položaj. Broj noćenja raste, no gosti zbog nedostatka gastronomske i kulturne ponude šetnju gradom i dalje zaobilaze, dok gradska uprava letargično odmahuje glavom. Dok u hotelu Europa **Ivice Civtikovića** u sklopu balkanske rute godišnje organiziraju noćenja za tisuće gostiju iz Južne Koreje, do nedavnog otvaranja Slatkovodnog akvarija Aquatike uprava grada o turističkoj ponudi uopće nije razmišljala.

Karlovačka županija stanište je inženjera i 'plavih ovratnika' čija egzistencija ovisi o tome kako se najsnažnije tvrtke prilagode tehnološkim promjenama. Županija i grad preživjeli su ponajviše zahvaljujući pištoljima, pivu, mlijeku. A budućnost ovisi o indijskoj vezi. HS Produkt nada se poslu s tamošnjom vojskom dok indijski tehnološki div spašava karlovačke alstomovce i ima velike razvojne planove u Karlovcu. ■

U SLJEDEĆEM BROJU

Poslovna scena
Sisačko-moslavačke
županije

**U inspekciju poslovne scene
Karlovačke županije Liderova
novinarska ekipa
otišla je Hyundai Elantom.**

Za sve kupce novih Hyundaijevih vozila vrijedi
pet godina trostrukog jamstva bez ograničenja kilometraže.

POWERED BY

HYUNDAI
